

Asia: VN/8392/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 a § Maksun periminen / Uttag av avgif

-

2 b § Päättös maksukyvyn mukaan määräytyvästä maksusta / Beslut om avgift som bestäms enligt betalningsförmågan

-

3 § Käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu / Avgift för oanvänd service

Kannatamme esitystä, että jokaisesta käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä terveydenhuollon palveluihin varatusta vastaanottokäynnistä peritään esityksessä ehdotettu maksimissaan 50,80 euron maksu. Pidämme tärkeänä, että käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu laajenee koskemaan myös fysioterapiapalveluja.

5 § Maksuttomat terveystalvelut / Avgiftsfria hälsovårdstjänster

Asiakasmaksulakiluonnoksessa esitetään, että hoitajavastaanotot tulisivat maksuttomiksi perusterveydenhuollossa. Ehdotamme perusterveydenhuollon fysioterapiavastaanottojen muuttamista maksuttomiksi hoitajavastaanottojen tapaan, koska asiakasmaksulakimuutoksen tavoitteena on hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasa-arvon lisääminen sekä ennaltaehkäisevien toimien ja perustason palveluiden vahvistaminen. Fyysisen toimintakyvyn haasteet ja tuki- ja liikuntaelinoireet ovat yleisiä kansalaisilla ja niiden asianmukainen hoito eli fysioterapia vaikuttaa edistävästi ihmisten työ- ja toimintakykyyn sekä iäkkäiden kotona asumisen mahdollisuuksiin.

Perusterveydenhuollossa annettavien eri terapioiden tulee olla tasavertaisessa asemassa asiakasmaksuttomuuden suhteen. Emme kannata asiakasmaksujen perimistä terveydenhuollon

ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuropsykologisesta kuntoutuksesta, psykoterapiasta, ravitsemusterapiasta, jalkahoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta. Kaikki yllämainitut terapiat ja kuntoutustoimenpiteet ennaltaehkäisevät toimintakyvyn heikentymistä ja lisäävät kuntoutujan mahdollisuuksia itsenäiseen elämään. Asiakasmaksut vähentävät kaikkein heikoimmassa olevien kansalaisten mahdollisuuksia näiden palveluiden käyttämiseen.

Hoitajavastaanotoista puhuttaessa, määritellään ne lakiluonnoksen perusteluissa koskemaan sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan vastaanottoja. Epäselväksi jää mihin nykyisin kansallisesti laajasti toimintatapana käytössä olevat fysioterapeutin tule-suoravastaanotot sijoittuvat asiakasmaksujen suhteen. Toimintatapana ne ovat periaatteeltaan hoitajavastaanottoja vastaavia, koska niissä tuki- ja liikuntaelinoireinen asiakas menee lääkärin sijaan fysioterapeutin vastaanotolle. Lakiesityksessä tulee määrittää nämä suoravastaanotot hoitajavastaanottoja vastaaviksi maksullisuuden/maksuttomuuden suhteen. Lakiluonnoksen perusteluteksteihin tulee myös lisätä fysioterapeutin suoravastaanottotoiminta mm. hoitajavastaanottoa koskeviin kohtiin.

Asiakasmaksulakiluonnoksessa esitetään, että poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta ei enää peritä maksuja alaikäisiltä asiakkailta.

Kannatamme esitystä siitä, että asiakasmaksut poistetaan alle 18-vuotiailta kokonaisuudessaan perusterveydenhuollosta, esimerkiksi fysioterapiamaksu. Alle 18-vuotiaiden asiakasmaksu voi olla esteenä esim. fysioterapiavastaanottokäyntiin, jolloin tuki- ja liikuntaelinoireiden hoito viivästyy tai estyy kokonaan. Tiedämme useiden selvitysten perusteella (LIITU-tutkimus, kouluterveyskysely, Move!-tulokset), että lasten ja nuorten fyysinen aktiivisuus on vähäistä, fyysisessä toimintakyvyssä on haasteita ja heillä on tuki- ja liikuntaelinoireita. Sote-uudistuksen tavoitteena on lisätä ennaltaehkäisevää työtä. Yhtenä keinona tähän on lisätä lasten ja nuorten fysioterapiavastaanottoja ja vaikuttaa siten lasten ja nuorten tulevaisuuden työ- ja toimintakykyyn.

6 a § Maksukatto / Avgiftstak

Esityksen mukaan maksukattoa laajennettaisiin suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin. Lisäksi asiakasmaksut, joiden suorittamiseen on myönnetty toimeentulotukea, kerryttäisivät jatkossa maksukattoa. Jatkossa asiakasmaksulaisissa säädettäisiin nimenomaisesti muidenkin terapioiden kuin yksilökohtaisen fysioterapian kerryttävän maksukattoa.

Mikäli ehdotuksemme fysioterapiakäyntien maksuttomuudesta ei toteudu, kannatamme maksukaton laajentamista koskemaan fysioterapiavastaanottojen asiakasmaksujen lisäksi fysioterapian kotikäyntien ja ryhmätoiminnan maksuja sekä lääkinnällisen kuntoutuksen palveluseleillä ostettavien terapioiden ja palveluiden asiakkaiden omavastuuosuuksia. Lisäksi suosittelemme selvittämään, voisiko terveydenhuollon matka- ja lääkekuluja yhdistää samaan maksukattoon.

Etäyhteyksillä annettavien palvelujen asiakasmaksujen lisääminen maksukattoon on erittäin kannatettavaa, koska kyseiset palvelut tulevat lisääntymään voimakkaasti lähivuosina. Näiden asiakasmaksujen sisältyminen maksukattoon tukee osaltaan ko. toimintatavan käytön lisääntymistä.

7 b § *Palvelun pitkäaikaisuus / Servicens långvariga karaktär*

-

7 c § *Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksu / Avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård*

-

10 b § *Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta perhehoidosta ja pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och för långvarig sluten vård*

-

10 c § *Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa / Avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg, långvarig familjevård och långvarig sluten vård*

-

10 d § *Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa / Särskilda avdrag från inkomsterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård*

-

10 e § *Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävä maksu / Avgift för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice*

-

10 f § *Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot / Inkomster som utgör grund för avgiften för fortlöpande och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice*

-

10 g § Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä pitkäaikaisessa asumispalvelussa / Avdrag från inkomsterna för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice

-

10 h § Tukipalvelut ja asumispalveluun liittyvät palvelut / Stödtjänster och tjänster i samband med boendeservice

-

10 i § Laskennallinen metsätulo / Kalkylerad inkomst av skog

-

10 j § Maksun määrittäminen ja tarkistaminen / Bestämmande och justering av avgift

-

10 k § Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun / Hur avbrott i servicen påverkar klientavgiften

-

11 § Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen / Nedsättning och eftergift av avgift

-

13 § Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu / Avgift av dem som inte är bosatta i Finland

-

14 § Tulojen, korvausten tai saamisten periminen kunnalle tai kuntayhtymälle / Uppbärande av inkomster, ersättningar eller fordringar till kommunen eller samkommunen

-

14 a § Viranomaisten tiedonsaantioikeus / Myndigheternas rätt att få upplysningar

-

15 § Muutoksenhaku / Ändringssökande

-

Voimaantulo (alustava voimaantuloajankohta 1.1.2021) Ikraftträdande

-

Partanen Katri
Suomen Fysioterapeutit - Finlands Fysioterapeuter ry